

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1058

Vragen van de leden **Van Dam** en **Eijsink** (beiden PvdA) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie over *het onderscheppen van Russische bommenwerpers boven de Noordzee*. (Ingezonden 30 november 2009)

1

Wat is uw politieke beoordeling over het voorval waarbij Nederlandse F16's twee Russische vliegtuigen hebben onderschept boven de Noordzee? Denkt u dat er hier sprake is geweest van een bewuste provocatie van Russische zijde?¹

2

Hoe vaak hebben zich in de afgelopen drie jaar dergelijke onaangekondigde Russische vluchten vlakbij Nederlands luchtruim voorgedaan? Hoe vaak zijn deze vluchten door de Nederlandse luchtmacht onderschept?

3

Hoe vaak hebben zich in de afgelopen drie jaar dergelijke onaangekondigde Russische vluchten vlakbij NAVO of EU-luchtruim voorgedaan? Hoe vaak zijn deze vluchten door de luchtmacht van NAVO- of EU-partners onderschept?

4

Voeren NAVO-landen zelf ook onaangekondigde vluchten uit in de buurt van Russisch luchtruim?

5

Is er sinds het incident met de Russische vliegtuigen tijdens de NAVO-Top in Noordwijk² contact geweest met de Russen over deze provocatie? Zo ja, wat heeft u daarbij overgebracht?

6

Bent u bereid met Rusland in contact te treden om uw ongenoegen te uiten over het incident van 24 november jl. en aan te geven dat een vruchtbare samenwerking tussen Rusland en de NAVO alleen kan bestaan zonder dergelijke provocaties? Zo ja, hoe en wanneer gaat u dit aan de orde stellen?

¹ Ministerie van Defensie, 25 november 2009: «F-16's onderscheppen vliegtuigen na Quick Reaction Alert»

² De Pers, 25 oktober 2007: «Russische bommenwerpers maken rondje over de Noordzee».

Antwoord

Antwoord van minister **Van Middelkoop** (Defensie), mede namens de minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 21 december 2009)

1, 5 en 6

De Russische lange afstandsvluchten worden uitgevoerd boven internationale wateren in vrij toegankelijk internationaal luchtruim. Er is geen verplichting om dergelijke

vluchten vooraf aan te kondigen. Met het uitvoeren ervan overtreedt Rusland geen internationale regels. De vluchten worden dan ook niet beschouwd als provocatie of internationaal incident en vormen geen aanleiding om met Rusland in contact te treden. Wel worden de vluchten uit veiligheidsoverwegingen door vliegtuigen van de Navo begeleid en in de gaten gehouden, zoals dat ook gebruikelijk is met vliegtuigen van andere niet-NAVO-landen. Dit is precies wat op 24 november jl. gebeurd is: de Russische vliegtuigen zijn in het Deense deel van het Navo-verantwoordelijkheidsgebied gevolgd door Deense F-16's en daarna door Nederlandse F-16's in het deel van het Navo-luchtruim waarvoor Nederland verantwoordelijk is. Vervolgens heeft de Britse luchtmacht de begeleiding overgenomen.

2

Het voorval van 24 november jl. was de enige keer in de afgelopen drie jaar dat Rusland een onaangekondigde vlucht in de nabijheid van het Nederlandse luchtruim heeft uitgevoerd. Zoals bekend zijn deze Russische bommenwerpers begeleid door F-16's van de Koninklijke Luchtmacht. Tijdens de Navo-top van Noordwijk in

oktober 2007 vlogen twee Russische bommenwerpers onaangekondigd richting Nederland. Deze bommenwerpers keerden destijds echter op geruime afstand van Nederland terug, waardoor geen actie van de Koninklijke Luchtmacht nodig was.

3

De afgelopen drie jaar heeft een opleving van Russische lange afstandsvluchten laten zien. Het betreft zowel aangekondigde als onaangekondigde vluchten. Exacte gegevens over aantallen en de acties die door de Navo zijn genomen, zijn gerubriceerd en kunnen niet in dit antwoord worden verwerkt.

4

Navo-lidstaten voeren zelf ook vluchten uit in de nabijheid van het Russische luchtruim, bijvoorbeeld op plaatsen waar het Navo- of EU-luchtruim grenst aan het Russische. U moet daarbij denken aan vluchten van Navo-vliegtuigen boven Noorwegen en aan de Navo Air Policing vluchten boven de Baltische staten. Dergelijke vluchten worden vooraf niet aan Rusland bekend gesteld en er bestaat geen internationale verplichting op grond waarvan dat noodzakelijk zou zijn.